

cutting through complexity™

Yritysverotus ja omistajanvaihdos

Ari Engblom veroasiantuntija

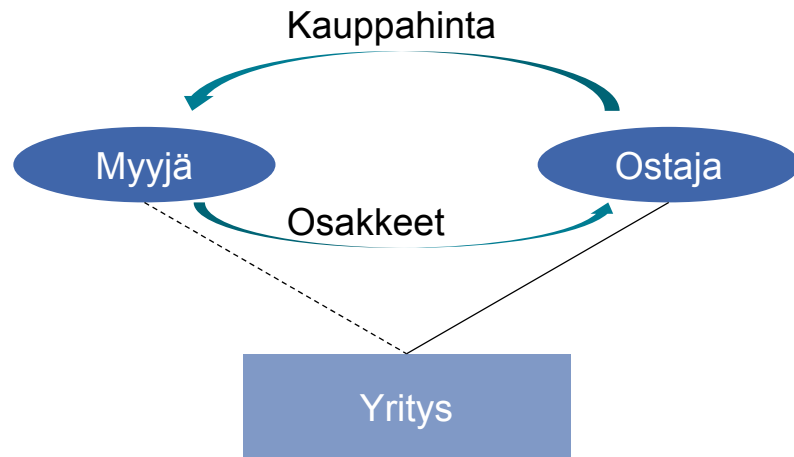
26.10.2011

Yritystoiminnan myynti

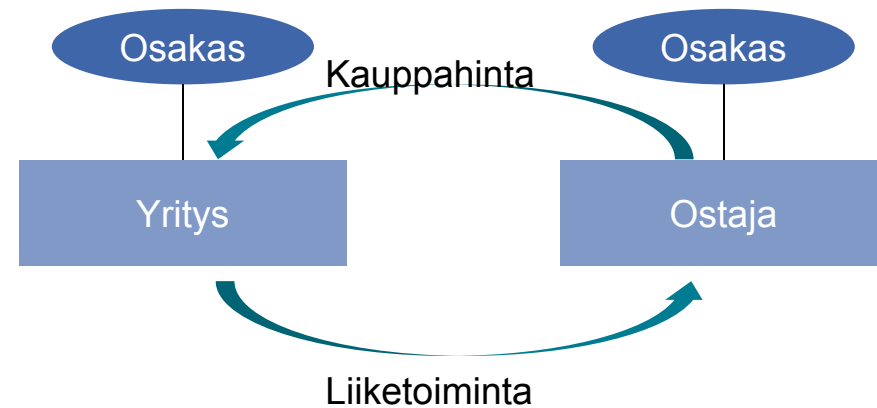
Osakekauppa (yhtiöosuusien kauppa)

Osakekaupassa kaupan kohteena ovat osakeyhtiön osakkeet ja sopijapuolina osakkeiden omistaja myyjänä sekä ostaja

Liiketoimintakauppa

Yhtiö myy koko liiketoimintansa tai osan siitä kaupan kohteena olevaan toiminnalliseen kokonaisuuteen kuuluvine omaisuuserineen

OSAKEKAUPPA

Tytäryhtiön luovutusvoitto usein verovapaa
(esim. EVL 6 b §)
Myös henkilöomistajilla verotus edullinen

Varainsiirtoveroa on maksettava koko
kauppahinnasta

Yhtiön historialliset verovastuut seuraavat
mukana

Kauppa on arvonnisäveroton

Verotappiot voivat siirtyä

LIIKETOIMINTAKAUPPA

Luovutusvoitto verollinen
Ostaja voi vähentää hankintamenoja myös
liikearvon osalta

Varainsiirtoveroa on maksettava vain siirtyvistä
kiinteistöistä ja arvopapereista

Historialliset verovastuut jäävät myyjälle

Arvonnisäverokohtelu on selvítettävä erikseen

Verotappiot eivät siirry

Osakas myy osuutensa yhtiöstä kauppahintaa vastaan

Yhtiö säilyy ennallaan, siirtyy uuteen omistukseen varoineen, velkoineen, sopimuksineen jne.

Myyntivoitto – kauppahinta - hankintameno

Henkilöosakkaalle luovutusvoittoverotus myyntivoitosta

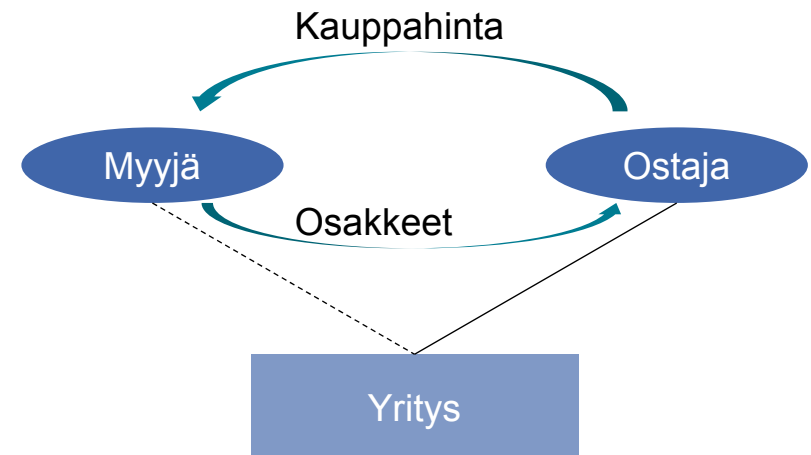
Mahdollisuus soveltaa hankintameno-olettamaa

Verotus

Myyjää verotetaan myyntivoitosta, yhtiötä ei veroteta

Myyntivoitto muodostuu osakkaalle kauppahinnan ja hankintamenon erotuksesta

Ei arvonlisäverollinen myynti

Yhtiö myy liiketoiminnan ja siihen liittyvän omaisuutensa kauppahintaa vastaan

Liiketoimintakaupassa yhtiö (myyjä) ei purkaudu eikä osakkaat saa vastiketta

Myyntivoitto – kauppahinta - siirtyvät nettovarat

Voi siirtyä myös velkoja

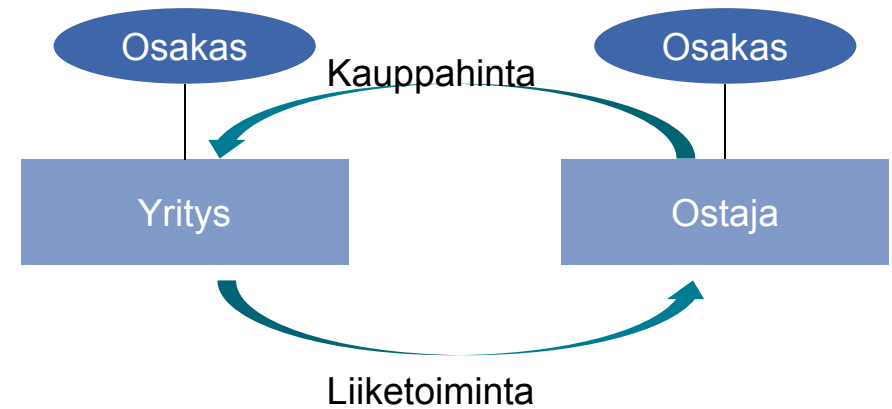
Verotus

Myyjää verotetaan myyntivoitosta, osakasta ei veroteta

Myyntivoitto muodostuu yhtiölle kauppahinnan ja omaisuuden hankintamenon erotuksesta

Ei arvonlisäverollinen myynti, jos edellytykset täyttyvät

Myyntivoitto on yhtiön veronalaista tuloa

Toiminimen myynti

Liikkeen- tai ammatinharjoittajalla ei ole erillistä yhtiötä, jonka voisi myydä

Yrittäjä myy tällöin omaisuuserät, jotka kuuluvat hänen elinkeinotulolähteeseen

Osakkaan verotus:

- Omaisuuden myynnistä syntyvä luovutusvoitto lisätään toiminimen viimeisen verovuoden varsinaisen toiminnan tuloon
- Toiminnan tulo jaetaan normaalisti verotettavaksi yrittäjän ansio- ja pääomatulona

Luovutusvoiton johdosta mahdollista vaatia tulontasausta

Varainsiirtoveroseuraamukset huomioitava!

Liiketoiminnan myynnistä voi syntyä huomattava kertatulo, joka voidaan tietyin edellytyksin jaksottaa tulostasausta vaatimalla useammalle vuodelle

Tulontasauksen edellytykset

- Vähintään 2.500 euron ansiotulo ja tulon on vähintään $\frac{1}{4}$ verovelvollisen verovuonna saamasta puhtaasta ansiotulosta
- Tulo on kertynyt etu- tai jälkikäteen kahdelta tai useammalta vuodelta

Henkilöyhtiön yhtiöosuuksien myynti

Yhtiöosuuksien myynti on luovutusvoittoverotuksen alainen myynti

Luovutushinnasta vähennetään alkuperäinen hankintameno tai hankintameno-olettama

Luovutusvoittoon lisätään määrä, jolla yksityisötöt ovat johtaneet oman pääoman negatiivisuuteen

Varojen jako yhtiöstä ennen osakekauppaa

Osingonjako

Osingonjako on yksi keino jakaa varoja yhtiöstä ennen osakekauppaa

- Usein kallis

Omien osakkeiden hankinta

Ylimääräisen varallisuuden siirtäminen yhtiöstä yhtiön osakkaille voi tapahtua myös siten, että yhtiö ostaa osakkailta omia osakkeitaan tai palauttamalla osakkaille yhtiön omaa pääomaa

Vaihtoehtoisten varojenjakoaineiden verokohtelu voi olla kevyempää kuin osinkojen verokohtelu

Vaihtoehtoja punnittaessa on verokohtelun kannalta hyvin merkityksellistä onko osakkaana yksityishenkilö vai yhteisö

Yritysjärjestelyt esitoimena

Jakautuminen

Omien osakkeiden hankinta luopujalta

Yhtiö maksaa hankintahinnan luopujalle

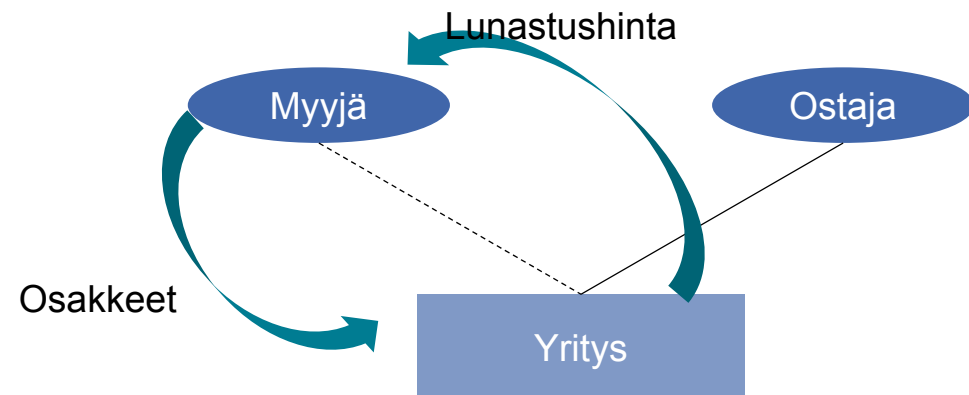
Arvostuskysymykset

- Ylihinta voi olla peiteltyä osinkoa
- Alihinta voi periaatteessa olla lahjaveronalaista lahjaa

Järjestelyssä omistusosuutta siirtyy jatkajalle

Rahoituksen näkökohdat

- Yhtiö rahoittaa järjestelyn

Sukupolvenvaihdos

Luovuttajan asema

Vastikkeellinen vai vastikkeeton luovutus

- Verokustannus myyntivoitosta
- Mahdollisuudet verovapauteen tuloverotuksessa

Luovutuksen saajan asema

Vastikkeellinen vai vastikkeeton luovutus

- Rahoitus kauppahinnalle, lahja- ja varainsiirtoverolle

Mahdollisuus lahjaveron huojennukseen

Vaikutus yritykseen ja jatkamisedellytyksiin

Luovutuksen toteutustapa ja vaikutukset yhtiöön

Luovutuksen saajan rahantarve

Sopiva jatkaja

Luopuja

Luovutusvoittoveron rahoitus kauppahinnalla

- Mahdollisuus verovapaaseen luovutukseen

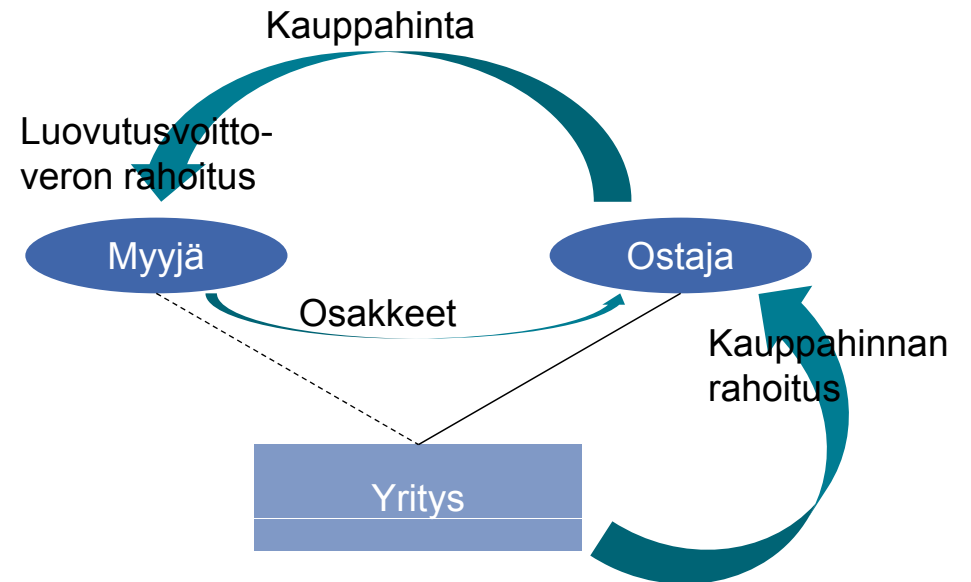
Jatkaja

Kaupassa syntyy kauppahinnan rahoituskustannus

- Rahoitus yhtiöstä tulevilla tuotoilla

Kaupassa syntyy varainsiirtoverovelvollisuus

- Rahoitus yhtiöstä tulevilla tuotoilla

Verovapaa luovutusvoitto (TVL 48§)

Tietyin edellytyksen yhtiön osakkeiden tai osuuksien myyntivoitto voi olla verovapaa

- Luovutuksen kohdetta koskevat edellytykset
 - Luovutettu omaisuus käsittää henkilöyhtiön osuuksista tai osakeyhtiön osakkeista osuuden, joka oikeuttaa vähintään 10 prosentin omistusosuuteen yhtiössä

Luovutuksen saajaa koskevat edellytykset

Saaja yksin tai yhdessä puolisonsa kanssa on luovutuksen antajan lapsi, rintaperillinen, sisar, veli tai sisar- tai velipuoli

Omistusaikaa koskeva vaatimus

Omaisuus on omistettu yli 10 vuotta

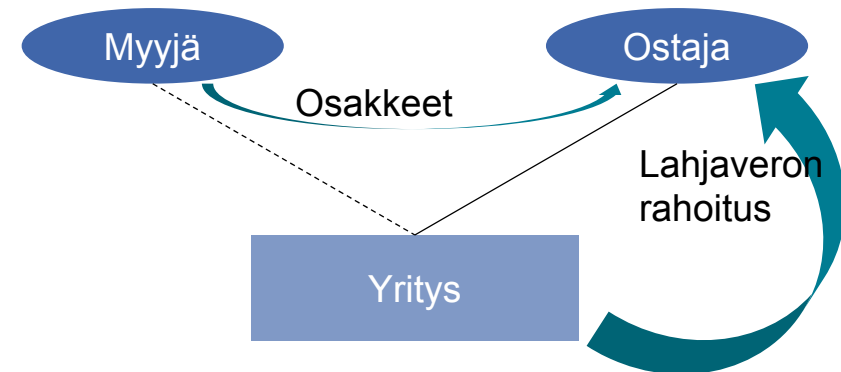
Luopuja

Ei kassavirtaa

Jatkaja

Lahjoituksessa syntyy lahjaveron rahoituskustannus

- Rahoitus yhtiöstä tulevilla tuotoilla
- Mahdollisuus verohuojennukseen

Lahjavero lasketaan yrityksen huojennetusta arvosta

Luovutetun yrityksen arvo arvostetaan 40 %:in käyvästä arvosta

- Osakeyhtiön osalta arvo lasketaan vertailuarvosta

Luovutuksen kohdetta koskevat edellytykset

Luovutettu omaisuus käsittää henkilöyhtiön osuuksista tai osakeyhtiön osakkeista osuuden, joka oikeuttaa vähintään 10 prosentin omistusosuuteen yhtiössä

Luovutuksen saajaa koskevat edellytykset

Saaja jatkaa yritystoimintaa

Ei sukulaisuusvaatimusta

Omistusaikaa koskeva vaatimus

Omaisuus on omistettu yli 10 vuotta

Huojennusta on vaadittava ennen verotuksen toimittamista!

Lahjaverotuksen huojennuksen edellytyksenä on, että luovutuksen saaja jatkaa yritystoimintaa

Huojennus menetetään, jos

- huojennuksen saanut luovuttaa pääosan yrityksestä ennen kuin 5 vuotta on kulunut lahjaverotuksen toimittamispäivästä

Maksuunpanematta jätetty vero pannaan maksuun 20 prosentilla korotettuna

Yritystoiminnan lopettamisen syyksi on hyväksytty vakavat terveydelliset esteet, perusteltu syy katkokseen jatkamisessa, liiketoiminnan kannattamattomuus

Lahjaveron maksuaikaan voidaan pyynnöstä saada pidennys (PerVL 56.1§)

Vero jaksetaan yhtä suuriin (väh. 850 euroa) vuosieriin enintään viiden vuoden ajalle

Pidennetyltä maksuajalta ei peritä korkoa

Pidennystä on itse haettava!

Yksityisotoista johtuva henkilöyhtiön negatiivinen oma pääoma

Jatkaja ottaa periaatteessa vastattavakseen negatiivisuuden kattamiseksi otetut velat

- Henkilöyhtiön yhtiöosuuden lahjoituksessa yksityisotoista johtuva negatiivinen oma pääoma lisätään suoraan luovutusvoittoon
- Negatiivinen oma pääoma siten kasvattaa luovutusvoittoa tai pienentää luovutustappiota

Sukupolvenvaihdos ja toiminimi

Sukupolvenvaihdoshuojennukset koskevat luovutuksia, joissa osakkeet tai osuudet yritykseen vaihtavat omistajaa

Huojennukset eivät siis sovellu toiminimeen

Tästä syystä toiminimi muutetaan ennen sukupolvenvaihdosta toiseen yhtiömuotoon

Toimintamuodon muutoksen yhteydessä voidaan arvioida muutoksen toteutusta ja sen seuraamuksia

Kun omaisuutta myydään alihintaan, ostajalle muodostuu alihinnan suuruinen lahja

Kauppa jakautuu periaatteessa kahteen osaan

- Vastikkeellinen kauppa
- Lahjoitus

Ostajan hankintameno muodostuu kauppahinnasta varainsiirtoveroiin sekä vahvistetusta lahjaveroarvosta

Alihintainen kauppa voi johtaa lahjaverotukseen

Kun kauppahinta on yli $\frac{3}{4}$ käyvästä arvosta, alihintaisuutta ei lahjaveroteta

Kun kauppahinta on $\frac{3}{4}$ tai vähemmän käyvästä arvosta, alihintaisuus on lahjaveron alainen lahja

Myyjän verotus

Myyjä saa vähentää hankintameno-olettaman sijasta omaisuuden hankintamenosta vain sen vastaavan osan, miltä osin kaupassa on kyse vastikkeellisesta osuudesta

Lahjanluonteinen kauppa ja verohuojennus (PerVL 55§)

Lahjaveroa ei maksuunpanna lainkaan, jos kauppahinta on yli ½ käyvästä arvosta, kun muut verohuojennuksen edellytykset täyttyvät

- Lahjaan sisältyy maatila tai yritys,
- Saaja jatkaa yritystoimintaa
- Omistettu yli 10 vuotta

Lahjojen kumulointisääntö

Lahjaverotuksen kumulointisäännöksen mukaan saman lahjansaajan samalta lahjanantajalta kolmen vuoden aikana saamat lahjat lasketaan lahjaverotusta toimitettaessa yhteen

Lahjojen kumuloimissääntö koskee myös lahjanluonteisen kaupan lahjan osuutta!

Kauppahinta

Kauppahinta lahjanluontoisen kaupan mukainen

- $\frac{3}{4}$ tai $\frac{1}{2}$
 - Ei lahjaveroa
- Luopuja omistanut yli 10 vuotta ja täyttää muut kriteerit
 - Ei tuloveroa

Silti rahoituskustannus

- Vaikka tulo- tai lahjaverokustannuksia ei ole, syntyy varainsiirtoverovelvollisuus sekä rahoituskustannus kauppahinnasta

Hallinta- ja tuotto-oikeuden pidättäminen

Tuotto-oikeus voidaan pidättää, mutta ei siirtää ilman muuta siirtoa (Puu ja hedelmät –oppi)

Osinko-oikeuden pidättäminen

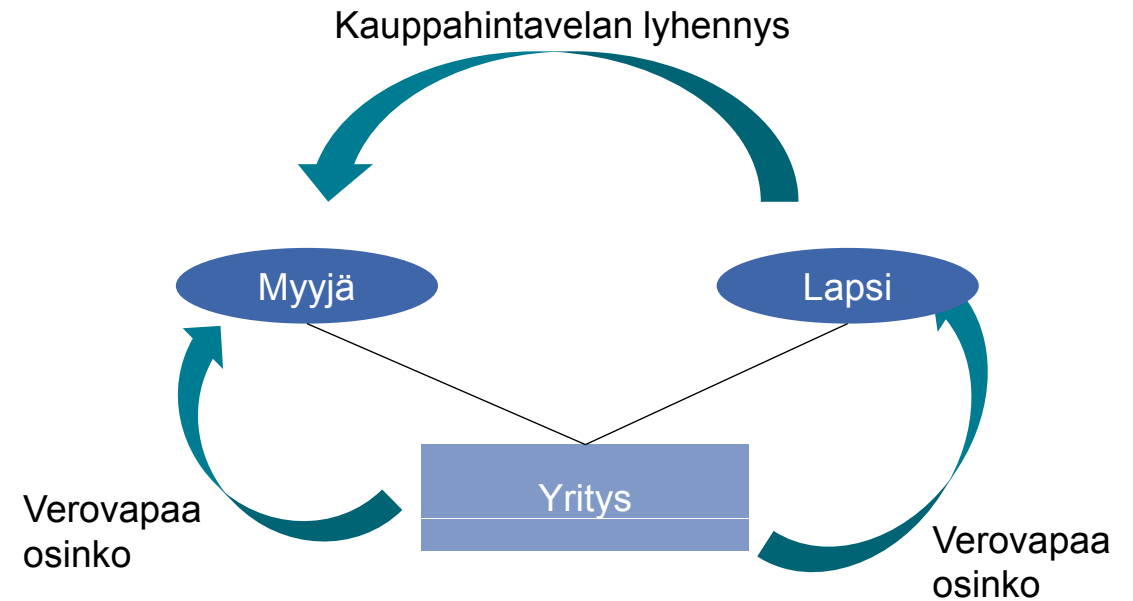
Osakeyhtiön osakkeiden lahjoituksessa osinko-oikeus voidaan pidättää lahjoittajalle määräajaksi tai eliniäksi

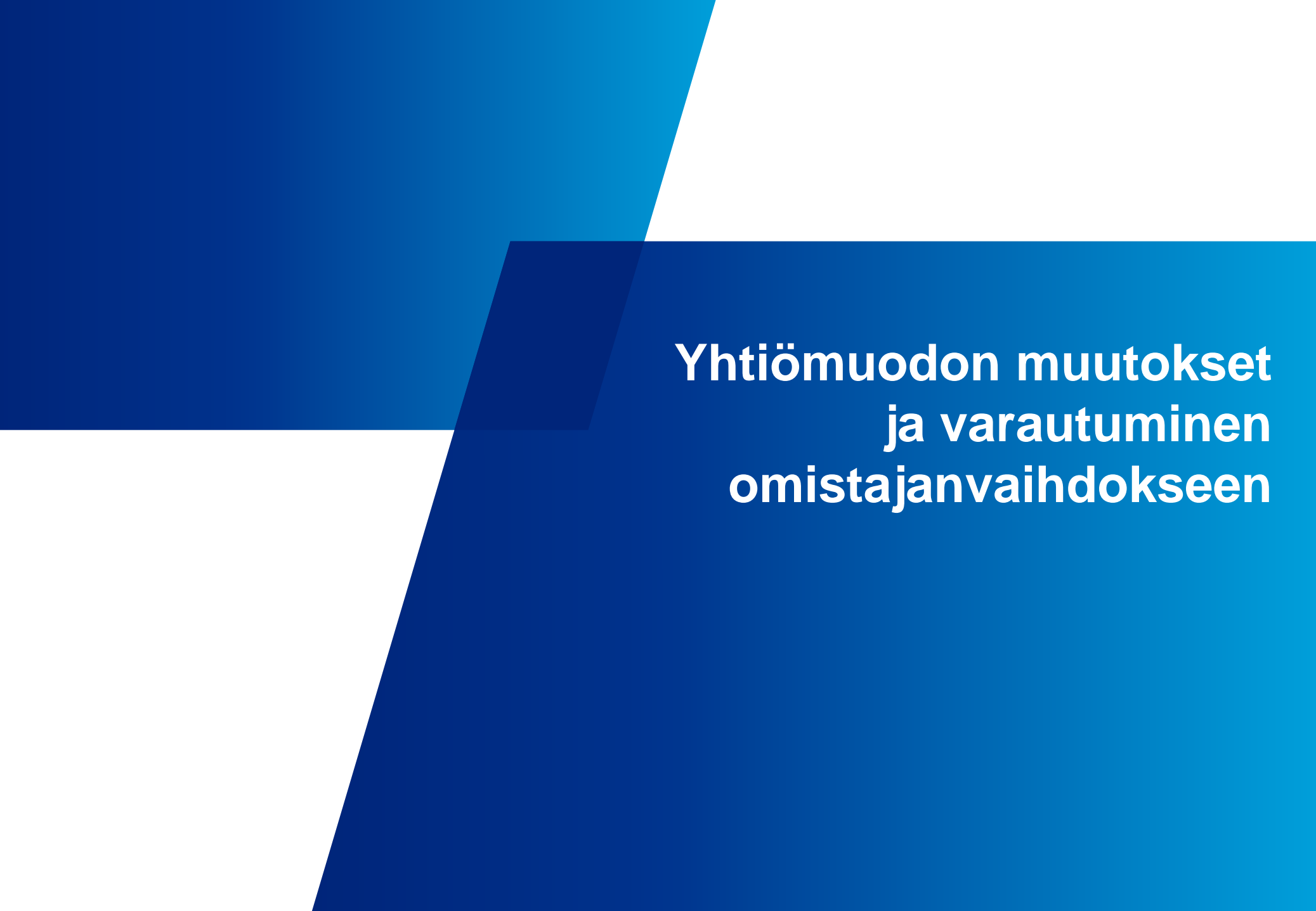
- Osinko-oikeuden arvo pienentää lahjan arvoa
- Osinko-oikeuden kautta luopujalle tuloja jatkossa

Osakeyhtiö

Osakeyhtiössä voidaan varojenjaon verotehokkuutta lisätä "monistamalla" nettovarallisuutta perhepiirissä

- Omistuksen myyminen velaksi lapsille mahdollistaa sen, että lapset lyhentävät kauppahintavelkaa verovapailla osingoillaan
- Käytännössä myyjä saa verovapaita osinkotuottoja yhtiöstä enemmän kuin omistaessaan yksin
- Voi olla myös osa perheen perintösuunnittelua

The background features several overlapping geometric shapes in two shades of blue: a dark blue and a lighter blue. The shapes are primarily rectangular and trapezoidal, creating a modern, layered effect. The text is positioned on the right side, overlapping the lighter blue shapes.

Yhtiömuodon muutokset ja varautuminen omistajanvaihdokseen

Osakeyhtiön esitoimet

Ennen sukupolvenvaihdosta voidaan osapuolille aiheutuvia veroseuraamuksia suunnitella varojenjaolla ja taseen muokkaamisella

Vaikutus osakkeiden arvoon ja siten kauppahintaan tai lahjaveron määrään

Vaikutus siirtyvään omaisuuteen

Vaikutukset omistussuhteisiin

Keinoja:

Osingonjako

Jakautuminen

Suunnattu osakeanti

Omien osakkeiden lunastus

Yhtiömuodon muutos on veroneutraali, jos

harjoitettuun toimintaan liittyvät varat ja velat siirtyvät samoista arvoista toimintaa jatkavalle yritykselle
liikkeeseen kuuluva varallisuus siirtyy olennaisilta osiltaan toimintaa jatkavaan yritykseen
yrityksen identiteetti ei muutu siten, että muutoksesta huolimatta yritystä ei voitaisi pitää samana yrityksenä
omistussuhteet eivät olennaisesti muutu

- Ay: äänetön yhtiömies voidaan lunastaa ulos

Muutos edellyttää sopimuksia ja rekisteröintimenettelyä

Veroneutraaleja yritysmuodon muutoksia:

Tmi → Ay / Ky / Oy

Ay → Ky / Oy

Ky → Ay / Oy

Yhtiömuodon muutos (2/2)

Ellei yrityksen identiteetti säily:

Yrityksen katsotaan lopettaneen toimintansa tai purkautuneen

Omaisuuksien katsotaan siirtyvän yrittäjälle yksityiskäyttöönnottoa koskevien säännösten mukaisesti, mistä seuraa usein veroseuraamuksia

Purkautuvaksi katsottu yritys ja uusi yritys ovat eri verovelvollisia

Yhtiömuodon muutos: Tmi → Oy

Yhtiöoikeudellisesti kyse uuden yhtiön perustamisesta apporttisijoituksella

Vaikutukset yhtiölle

Uusi Y-tunnus

Varainsiirtoverovelvollisuus siirtävistä arvopapereista ja kiinteistöistä

Katkaisee verovuoden, mutta poistoja ei voi tehdä kahteen kertaan

Osakkaat

Osakkeiden omistusaika lasketaan osakeyhtiöksi muuttamisesta

Suunnittelutarve suuri

Kiinteistö voidaan jättää liikkeenharjoittajan yksityisomaisuudeksi ja vuorata yhtiö käyttöön ilman, että yrityksen identiteetti ei säilyisi

Yhtiömuodon muutos: Ay/Ky → Oy

Päätöksenteko: edellyttää yhtiömiesten yksimielistä päätöstä, ellei yhtiösopimuksessa ole muuta sovittu

Vaikutukset yhtiölle

Y-tunnus säilyy

Ei varainsiirtoveroseuraamusta

Katkaisee verovuoden, mutta poistoja ei voi tehdä kahteen kertaan ja toimintavaraus tuloutuu

Osakkaat

Yhtiömiehet saavat osakeyhtiön osakkeita yhtiöosuuksien käypien arvojen suhteessa

- Olennaista huomioida osuuksien käyvät arvot sekä yksityisöt

Osakkeiden omistusaika lasketaan henkilöyhtiön yhtiöosuuden hankinta-ajan alusta

Yksityisöt mahdollista toteuttaa ennen muutosta, ei enää sen jälkeen